

การวิจัยเพื่อการศึกษา การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การศึกษาจังหวัดอุดรธานี ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ คือ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย เริ่ม
ด้วยการศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ศึกษาการปฏิบัติงานกลุ่มโรงเรียนดีเด่น และสำรวจ
ข้อคิดเห็นในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน โดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรกลุ่มโรงเรียน ประกอบ
ด้วย ประธานกลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนที่รับเลือกตั้งเป็นกรรมการกลุ่มโรงเรียน
หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการสำนักงาน ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย
โดยการ กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือ
เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา-
ศึกษาจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในปีการศึกษา 2532 จำนวน 2,118 คน ซึ่งแบ่งเป็น 5 ประเภท
คือ ประธานกลุ่มโรงเรียนจำนวน 151 คน กรรมการกลุ่มโรงเรียนที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน
จำนวน 1,006 คน กรรมการกลุ่มโรงเรียนครูผู้สอนที่ได้รับเลือกตั้ง จำนวน 619 คน หัวหน้า
สำนักงานกลุ่มโรงเรียน จำนวน 151 คน และครูวิชาการสำนักงาน จำนวน 191 คน

กลุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มประชากร นำมากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร

$n = N/1 + Ne^2$ ของทาโร ยามาเน (Taro Yamane 1973 : 887) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นประธานกลุ่มโรงเรียน จำนวน 110 คน
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 286 คน
3. กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนที่ได้รับเลือกตั้ง จำนวน 243 คน
4. กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน จำนวน 110 คน
5. กลุ่มตัวอย่างเป็นครูวิชาการสำนักงาน จำนวน 129 คน

ในการสุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นและสุ่มอย่างง่ายในกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่ม รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 878 คน ดังรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจข้อคิดเห็น

ประเภท	บุคลากรกลุ่มโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	ประธานกลุ่มโรงเรียน	151	110
2.	ผู้บริหารโรงเรียน	1,006	286
3.	ครูผู้สอนที่ได้รับเลือกตั้ง	619	243
4.	หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน	151	110
5.	ครูวิชาการสำนักงาน	191	129
	รวม	2,118	878

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง จากการวิเคราะห์เอกสารและศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 กลุ่มโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติของกลุ่มโรงเรียน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ เป็นตัวเลข 5 ระดับ ตั้งแต่ปฏิบัติมากที่สุดถึงไม่มีการปฏิบัติ มีคำถามทั้งสิ้น 55 ข้อดังนี้

1. งานบริหารสำนักงานกลุ่มโรงเรียน 20 ข้อ
2. งานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 18 ข้อ
3. งานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน 17 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อความคำถามทั้งสิ้น 43 ข้อ

การตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้จากการศึกษาเอกสารตามแนวทางทฤษฎีการบริหารและการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน นำมาสร้างข้อคำถาม จัดทำต้นฉบับแบบสอบถาม นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ วิเคราะห์ ให้คำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ขอหนังสือขอความร่วมมือในการตรวจแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ วิเคราะห์ด้านความตรงของเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้ง ก่อนจัดทำฉบับสมบูรณ์ส่งไปเก็บข้อมูลต่อไป ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สัจด์ อุทรานันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร
การศึกษา สาขานิติศาสตรศึกษาและพัฒนาลัทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่นจิตร สุนทรทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชา
บริหารการศึกษา สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
สาขานิติศาสตรศึกษาและพัฒนาลัทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กิสุพันธ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. นายทำนอง พรหมมูล ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
6. นางสาวยาใจ จุลพงษ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านจั่น สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอเมืองอุตรธานี จังหวัดอุตรธานี
7. นายชวลี จงรักษ์ ประธานกลุ่มโรงเรียนโนนสูง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอเมืองอุตรธานี จังหวัดอุตรธานี
8. นายบุญเหลือ บุญพามาลาศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุตรธานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัดอุตรธานีออกหนังสือ ขอความร่วมมือในภารวิจัย ไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาทุกอำเภอเพื่อ
แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างประชากรแล้วเก็บรวบรวมส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุตรธานี ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
1. ประชากรกลุ่มโรงเรียน	110	104	94.55
2. ผู้บริหารโรงเรียน	286	224	78.32
3. ครูผู้สอน ที่ได้รับเลือกตั้ง	243	211	86.83
4. หัวหน้าสำนักงาน	110	101	91.82
5. ครูวิชาการสำนักงาน	129	103	79.84
รวม	878	743	84.62

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน วิเคราะห์เป็นรายข้อทุกข้อ โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน วิเคราะห์เป็นรายข้อทุกข้อ โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

ค่าร้อยละของรายการใด จะบอกให้ทราบจำนวนผู้ให้ความคิดเห็นต่อรายการนั้น ๆ มากน้อยเพียงไร และเป็นสัดส่วนเท่าไรของประชากร

ค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

(คณิต อินจันทร์ณรงค์ 2516 : 2)

2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นรายการงานที่ปฏิบัติในแบบสอบถามตอนที่ 2 และรายการปัญหาในการปฏิบัติงานในแบบสอบถามตอนที่ 3 ในแต่ละรายการทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรายการนั้น ๆ

ค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{n}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum fX$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

(ประคอง กรรณสูต 2525 : 94)

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นค่าที่บอกให้ทราบว่าความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม มีการกระจายหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร รายการงานที่ปฏิบัติของกลุ่มโรงเรียนและรายการปัญหาในการปฏิบัติงาน ที่เชื่อมั่นได้ จะต้องมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มประชากร ที่ตอบแบบสอบถาม มีการกระจายหรือแตกต่างกันน้อย

$$\text{ใช้สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{n\sum fX^2 - (\sum fX)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum fX)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

(ประคอง กรรณสูต 2517 : 51)